

Kontradiktornost trestního řízení

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá zásadou kontradiktornosti trestního řízení, která je považována judikaturou Evropského soudu pro lidská práva za nezbytnou součást práva na spravedlivý proces podle čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod. Obsah zásady kontradiktornosti není v právní vědě zcela jednoznačný, což je dáno zejména jejím odlišným pojetím v kontinentálním modelu trestního procesu a v modelu adverzárním. Přestože zásada kontradiktornosti trestního řízení není explicitně uvedena v § 2 trestního řádu, postupem času se etablovala jako jedna ze základních zásad trestního řízení, a to zejména pod vlivem judikatury Evropského soudu pro lidská práva a Ústavního soudu ČR.

Cílem diplomové práce je představení možných pojetí zásady kontradiktornosti řízení, analýza jednotlivých projevů zásady kontradiktornosti v trestním řízení s důrazem na přípravné řízení a řízení před soudem, přičemž současně je upozorněno na výjimky z této zásady. S ohledem na plánovanou rekonstrukci trestního práva procesního jsou v diplomové práci nastíněny navrhované instituty, které mají za cíl posílit kontradiktorní charakter trestního řízení. Diplomová práce je rozdělena do čtyř kapitol.

První kapitola je věnována především teoretickému vymezení zásady kontradiktornosti a jejím možným pojetím. V této kapitole je rovněž upozorněno na klíčová rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva a Ústavního soudu ČR týkající se vymezení této zásady.

Druhá kapitola se zabývá projevy kontradiktornosti v přípravném řízení, mezi které patří především rozhodování soudu o vazbě obviněného, účast obviněného a obhájce na některých vyšetřovacích úkonech, právo na nahlížení do spisů, právo na prostudování spisu při skončení vyšetřování a právo obviněného na vyjádření a seznámení s podstatou obvinění. V závěru této kapitoly je pozornost věnována také velmi diskutované problematice neodkladných a neopakovatelných úkonů.

V třetí kapitole jsou analyzovány jednotlivé projevy kontradiktornosti v řízení před soudem, v němž zásada kontradiktornosti na rozdíl od přípravného řízení nachází nejširší uplatnění. V úvodu kapitoly je pozornost věnována nejprve úloze soudu a postavení stran v řízení před soudem. Následně se kapitola zabývá kontradiktorností v oblasti dokazování. Pozornost je zaměřena dále na kontradiktornost při argumentaci, která se projevuje především při závěrečných řečích a při posledním slovu obžalovaného. Kapitola se zabývá rovněž některými případy omezení zásady kontradiktornosti, a to zejména výpověďmi utajených

svědků, použitelností protokolů o dřívějších výpovědích svědků z přípravného řízení a v neposlední řadě také rozhodováním soudu v nepřítomnosti obviněného.

Poslední kapitola je věnována plánovanému vymezení zásady kontradiktornosti řízení a jejím projevům v souvislosti s připravovanou rekodifikací trestního práva procesního.